

Kadila Naisseltsi pöördumine Nurmetu, Koeravere, Veadla, Lohvardi, Kadila ja Inju rahva poole

Lõppemas on kirju suvi ja saabumas kuldne sügis, seega palume oma pilgud pöörata jälle meie rahvamaja poole. Algaval hooajal tahame teid rõõmustada uute ja huvitavate üritustega, millest kõik on oodatud kaasa lööma.

Kõigepealt tahame endises koolimajas avada toa, kuhu Kadila ja ümberkaudsete külade elanikud saaksid kord nädalas tuua oma üleliigseid metsa- ja põllusaadusi, mett, kanamune ja muud. Ruumi avatud oleme ajast anname teada teadetetahvilil ja ka järgmises vallalehes. Loodame sellise teenusega veidi leevendada kaupluse puudumist meie külas. Oleks tore, kui niimoodi avaneks võimalus külarahval omavahel suhelda ning samas ka köögisaadusi osta-müüa vahetada.

Teisena on meil palve neile, kel on kasutuskõlblikku mööblit, kuid pole seda kuhugi panna (diivan, öökapp, kapp, laud ja kusett), palun pakkuge meie rahvamaja. Nagu te teate, on rahvamaja teine korrus remonditud, aga mööbli puudumine takistab ruume kasutamast.

Kolmandaks, ootame märguannet neilt, kel on nõukogudeaegseid esemeid, trükiseid, fotosid jne, millest raatsite loobuda meie ajalootoale heaks. Nii oleksid need eksponaatideks ja vaatamiseks nooremale põlvkonnale ning meenutuseks vanemaealistele tollest ajast. Plaanis on nimelt olemasolevale ajalootoale juurde sisustada järgmine tuba, sisuks nõukogudeaegne elu-olu, iseäranis muidugi ootame kõike Kadila ja ümberkaudsete küladega seonduvat.

Ja lõpuks, meie tulevik on osaliselt ka meie endi teha! Ees on kohalikud omavalitsuse volikogu valimised. Kutsume septembris rahvamaja esinema volikokku kandideerijaid. Kõnelegu kandidaadid sellest, millised on nende plaanid ja tegevuskava, siis saame otsustada, kas anname neile oma heakskiidu.

Kallis rahvas, kui meie nüüd ei küsi, mis nende valituks osutumise meid külares konkreetset muutub, siis ei teagi, mida tulevikult oodata. Ja kui me jäitame valima minemata, siis pole meil õigust ka edaspidi midagi nõuda! Tuleb püstitada küsimus, mida meie küla konkreetset võidab sellest, et valime antud inimest või erakonda? Ja tuleb julgelt mitte ainult küsida, aga teha ka ettepanekuid, mis oleks vaja siinses piirkonnas muuta.

Naisselts kutsub üles oma piirkonna rahvast - tulge kuulama ja ettepanekuid tegema volikokku kandideerijatele, aktiivselt kaasa lööma oma külaelust, siis ka külaelu edeneb.

Samal päeval juba paar tundi varem ootab rahvamajas kast, kuhu võivad panna paberi oma küsimusega need, kel pole võimalik kohale tulla või küsimust ise esitada.

Alati võib pöörduda ettepanekute ka naisseltsi liikmete poole. Pikemalt selletalvistest plaanidest rahvamajas saab lugeda järgmisest vallalehest!

Naisseltsi nimel Kaili Kõrgesaar, Leeni Janno, Miiu Tubli

Roela koolis vahetus juht

31. august on viimane tööpäev staažikale pedagoogile-koolijuhile Maret Trallale. Soovime talle tervist, rõõmu ja jaksu tegeleda kõige sellega, milleks varem aega nappis!

Lasteaia-põhikooli direktorina asub tööle Roelas sündinud ja õppinud ning nii lasteaias kui koolis töötanud Aive Alavere.

Oma visioonis lasteaia-põhikooli töö korralduse kohta tõi kandidaat välja põhiväärustena: aususe, hoolivuse ja koduarmastuse. Aive Alavere peab oluliseks kooli oma näo ning maine säilitamist ning parandamist. Ta tõi olulisena välja koostöö laiendamist ja süvendamist lastevanematega, igapäevase rolli täpsustamist kasvatusküsimuste efektiivsuse lahendamiseks, poistele suunatud klassivälise tegevuse laiendamist jnt. Aive Alavere tegevusdokumentide hulgas on olnud soovituskirjas iseloomustatakse teda kui printsiipiaalset ja nõudlikku, kuid samas sõbralikku ning inimlikku kolleegi ja pedagoogi, kes on pälvinud oma senise tööga kolleegide, õpilaste ning üldsuse lugupidamist.

Soovime uuele direktorile palju kannatlikku meelt, optimismi, rõõmu ja värskeid ideid igaks päevaks!

Margit Diits

Valimisjaoskonnad kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel 2013.a

Valimisjaoskond nr 1, asukohaga **Vinni alevik**, Sõpruse 16, hääletusruumi asukoht Vinni Spordikompleks. Valimisjaoskonda kuuluvad: Vinni alevik, Mõdriku ja Vetiku külad.

Valimisjaoskond nr 2, asukohaga **Pajusti alevik**, Tartu mnt 11, hääletusruumi asukoht Pajusti klubi. Valimisjaoskonda kuuluvad: Pajusti alevik, Kakumäe, Vana-Vinni, Inju, Aruvälja külad.

Lisaks võtab vastu eelhääletamise päevadel valijad, kes soovivad hääletada väljaspool oma elukohajärgset valimisjaoskonda ja korraldab hääletamise Tammiku Kodus.

Valimisjaoskond nr 3, asukohaga **Viru-Jaagupi alevik**, Kooli tee 7, hääletusruumi asukoht end. koolimaja. Valimisjaoskonda kuuluvad: Viru-Jaagupi alevik, Kehala, Voore, Allika, Aruküla, Kannastiku külad.

Valimisjaoskond nr 4, asukohaga **Roela alevik**, Sinilille 1, hääletusruumi asukoht Roela

rahvamaja. Valimisjaoskonda kuuluvad: Roela alevik, Lähtse, Ristiküla, Rünga, Saara, Puka, Soonuka, Objä, Lepiku, Tammiku, Rasivere ja Alavere külad.

Valimisjaoskond nr 5, asukohaga **Tudu alevik**, Staadioni 3, hääletusruumi asukoht Tudu rahvamaja. Valimisjaoskonda kuuluvad: Tudu alevik, Anguse, Palasi, Kaukvere, Stigu külad.

Valimisjaoskond nr 6, asukohaga **Piira küla**, Nrefi 2, hääletusruumi asukoht vetkeskus. Valimisjaoskonda kuuluvad: Piira, Mäetaguse, Karkuse külad.

Valimisjaoskond nr 7, asukohaga **Kadila küla**, hääletusruumi asukoht Kadila seltsimaja. Valimisjaoskonda kuuluvad: Koeravere, Kadila, Nurmetu, Veadla külad.

Valimisjaoskond nr 8, asukohaga **Küti küla**, hääletusruumi asukoht Küti internetipunkt. Valimisjaoskonda kuuluvad: Võhu, Aravuse, Küti, Kulina külad.

Kõige tähtsam õppeaine oled sina ise!

„Kui Arno isaga koolimaja jõudis, olid tunnid juba alanud“ on kõige kuulsam raamatu algus, mida teab meist igaüks, sest Oskar Lutsu „Kevade“ kuulub meie eestlaseks olemise juurde. Kuulus koolialguse lause kutsub mõtlema, millal tegelikult algab uus kooliaasta. Kas piduliku koolialguse aktusega tarkusepäeval, kus abiturientide käekõrval pisikesed koolijärgsed kooliaulasse astuvad ja koolidirektor kõne peab? Või hoopis suvel uude kooli dokumente sisse viies ehk otsuse järel, mida edasi õppida, kelleks saada? Eks ole ju koolikäimise mõte päev päeva järel end iseseisvaks eluks ette valmistada, seejuures lubada endale aeg-ajalt unistusi ja kujutleda, kellenäe end tulevikus näha, millist tööd teha ja kus seda teha.

Tänapäeval on võimalusi nii palju, et võtab pea kirjuks. „Kolm korda nädalas on kohustuslikud huviringid. Valida on umbes kuuekümmet erineva asja vahel,“ kirjutas Vilde kirjandusauhinna laureaat Eia Uus oma raamatus „Kuu külm kuma“. Kuigi raamat on tema sõnul väljamõeldis, õppis ta kolm aastat hilisteismelise kaugel kallis koolis Taimaals. Et tema oma noorusega seisa ta noortele lähemal kui mina, siis kasutan kooliaasta alguse puhul ja valla Vilde aastat silmas pidades kooliaasta tervituses Eia Uusi mõtteid.

Ka meie vallas on piisavalt palju võimalusi osaleda huviringides, olgu selleks mõni spordiring, punn võrr, pillimäng, laulants, ürituste korraldamine, ajaloo huvi, arvutivärk jne. Huviringis saad end järele proovida, kas see, millega tegeled, tuleb välja ja valmistab rõõmu ja võiks anda tuge tulevasteks.

Populaarne kergliiklustee pikenes Kakumäeni

Rukkimaarjapäeval avati Pajustis vana auru masina villega uus kergliiklusteelõik, mida läksid nüüd juba avatult järele proovima liikumishuvilised kepikõndijad ja ratturid. Ja just selleks ajaks jäi järele ka pikk vihmasedu. Enne ühiskõnnile minekut jagati Pätsi Sahvri ahjusooja rukkileiba, loositati välja tasuta Vinni spordikompleksi ujulapääsmeid, prooviti rulluisutamist.

Vallavanem Toomas Väinaste sõnul hakkas Vinni vald kergliiklusteede ehitamisega peale 15 aastat tagasi ja nii on iga aasta kohta vallas lisandunud pooleteistkümmet kilomeetri jagu uut teed. „See on hea investeering pakkumaks vallaelanikele tasuta sportimisvõimalusi. Uue teelõigu valmimise järel saab vallarahvas nautida sportimist kergliiklusteedel Kakumäelt kuni Rakverre Bauhofi kaupluseni välja, kokku kümme kilomeetrit ühtejärke sõitu.“

Uus kergliiklusteelõik ühendab omavahel varasemad kergliiklusteed Pajusti-Piira ja Vinni-Mõdriku suunal ning uue lõiguna Pajusti-Kakumäe 1,9 km pikkuse lõigu. Uut kergliiklusteed jagub nüüd ka Vinni kui Pajusti aleviku vahele. Samuti korrastati Vinni spordikeskuse esine parkimisala.

Projekt, mille tulemusena lisandus

Vinni valla valimiskomisjoni asukoht ja tööaeg

Vinni valla valimiskomisjoni asukoht on Vinni vallamaja aadressil: Tartu mnt 2, Pajusti alevik ning tööruum kabinet 203. Valimiskomisjoni telefon on 32 58 654 (vallasekretär Vaive Kors), e-posti aadress: vaive.kors@vinnivald.ee

teks otsuseks.

Mulle meenub üks juhtum möödunud koolinoorte laulupeolt, kus rongkäigus marssisid minust mööda eliitkooli Tallinna Reaalkooli mudilased. Lapsed olid pikast käimisest ja palavast ilmast juba üksjagu väsinud, kui õpetajad jalgu järele lohistavatele lastele hüüdsid, et reaalkooli õpilased ei anna kergesti (mingile) ilmale alla ja taluvad raskusi püstipäi. Või nagu kirjutab selle kohta Eia Uus: „Arinduse õpetaja andestab sulle kesise eksami, kuid kirjanduse õpetaja mitte: „Ma tean küll, et sul oli raske päev, aga ka su tõelise eksami päeval võib sulle sattuda halb päev ja midagi sellist juhtuda, aga Cambridge'i see ei huvita. Nemaad sulle teist võimalust ei anna.““ Kõlab justkui olümpiasportlase ette valmistamine. Aga eks eluks ette valmistamine olegi kui olümpiaks valmistumine. Iseenda olümpiaks, mis tähendab pikka teekonda, kus tuleb kokku võtta kogu tahtejõud, olla julge, kannatlik, loov jne. Ja muudkui õppida, õppida avastama maailma ja selle kõrvalliseennast, sest „korraga ei saada targaks, lollus peab kaua laagerdama,“ on kirjutanud meie teine laureaat Nikolai Baturin.

Nii ei lõpe koolikäimine tegelikult mitte kunagi. Kool jätkub ka siis, kui see konkreetne kool, mille nimekirjas sa oled, jätkub terve elu. Ja kõigis neis koolides oled sa ise, kallis õppur, kõige tähtsam õppeaine. Ära anna alla, ära kardada eksida. Eksimustest õpitakse. Ja õnnelikud on need, kel on sel teel heatahtlikke saatjaid, sinusse uskuvaid inimesi. Ole sa alguses või tipus, toetajad kuuluvad ikka ära. Ka 2.41 kõrgust hüpa-

nud oma ala absoluutne tipp küsib pärast iga hüpet treenerilt nõu, mis siis veel algajast rääkida.

Kooliaasta eel avaldati täiskasvanute, s.o. 25-aastaste ja vanemate täiendõppe kohta tehtud uurimus, millest selgus, et täiskasvanueas takistab edasiõppimist ühelt poolt aja- ja rahapuudus ning teisalt tööandja vähene paindlikkus. Samas on see paljudele aeg peret luua... Mis veel kord ütleb, et õppida tuleb siis, kui selleks on antud aeg. See on parim aeg. Hiljem tuleb palju kallist kooliraha maksta - nii otseselt kui kaudselt tähenduses.

Olen rõõmus, et meie valla kõik kolm kooli alustavad ka sel õppeaastal õppetööga, et meie koolid on õpetajatega kindlustatud. Meie vallas alustab kooliteed orienteeruvalt 470-480 õpilast.

Kooliaasta algus on tore aeg, justkui uus aasta, mil antakse lubadusi õppida hästi. Soovin kõigile jaksu oma kooliaasta algul antud lubadust ka teisel ja kolmandal päeval, nädalal ja kuul pidada. Ka siis oma lubadust endale jätkuvalt meelde tuletada, kui koolitund või päev kehvasti on juhtunud minema.

Kooliaasta eel loodame ja soovime, et kooliaasta laabub ja kõik saab korda. Enamasti on kool fantastiline, loomulikult on. Sest enamik inimesi on fantastilised. Rohi ei ole alati rohelisem teisel pool. Vahel on rohi kõige rohelisem just sinu jalge all.

Head kooliaasta algust kõigile!

Toomas Väinaste
vallavanem

Noorimad - Pajusti lasteaialapsed ees, vanemad järel, mindi ühiskõnnile. Hilje Pakkaneni foto.

valla kergliiklusteedele kolme kilomeetri jagu uut kergteed, läks maksma 480 000 eurot, millest EASi osa moodustas 320 000 eurot ja ülejäänud panustas Vinni vald omaosaluse-

na. Kergtee ehitas AS Eesti Teed Virumaa piirkond, omanikujärelevalve teostas Tarva projekt OÜ.

Hilje Pakkaneni tekst ja foto

Reedel, 30. augustil algusega kell 14.30 toimub Vinni Spordikompleksis Vinni biomassi kui alternatiivse energiakasutamise teemaline infopäev ettevõtjatele, KOV esindajatele ja bioenergia suuremast kasutuselevõtust Eestis huvitatud isikutele. Modereerib Ahto Oja. Info ja registreerimine: Ahto Oja, e-post: ahto.oja@monusminek.ee, tel 508 2990.

Tiina Pärtels, kellega huvilistel tuleks eelnevalt ette registreeruda telefonil 50 62 160.

Huumori-saatiirtrupp jätkab Ülle Rajamardi juhendamisel (tel. 32 96 102) ka eeloleval hooajal. Nende proovid on muutuv graafik.

Jätkub ka **beebikool** Reet Aru juhendamisel, soovijatel palutakse ka eelregistreeruda telefonil 52 60 182. **Lastelaulu- ja tantsuring** Inge Arula juhendamisel alustab tegevust oktoobris (tel. 505 7645).

Üritustest. 24. septembril kell 13.00 toimub Mõttelõnga seltsingu uue hooaja avatüritus - suve sünnipäevade tähistamine. 27. septembril kell 13.00 avatakse väikeses saalis Kalju Vaga fotonäitus „Lindude sügisränne“. Kohtumiseni Pajusti klubis!

Pajusti Klubi jätkab sügisel seniste huvi- ja taidlusringidega

Pajusti klubi juhataja Inge Arula sõnul jätkuvad Pajusti klubis eeloleval hooajal kõik seni töötanud 11 huvi- ja taidlusringi.

Pajusti klubi meesansambel on juba oma hooaega alustanud, nemad said kokku juba augusti lõpus. Meesansambli proovid toimivad kolmapäeviti algusega kell 15.00. Ansambli juhendab Inge Arula.

Tantsu Triinunde rahvatantsurühm alustab oma hooaega 3. septembril kell 19.15. **Seeniortantsijate „Särsakate seeniorite“** prooviaeg selgub hiljem. Mõlemaid tantsurühmi juhendab Ene Saaber (tel 56 61 14 52).

Linetantsijaid juhendab ka sel hooajal Katrin Jaanimägi. Linetantsu harrastada soovijatel palutakse enda soovist eelnevalt teada anda kas klubi või juhendaja telefonil 55 18 047. **Kõhutantsijad** alustavad oktoobris, neid juhendab Jane Paberit (tel. 51 42 823).

Esmaspäeval, 16. septembril kell 19.00 saavad taas kokku Ruth Kraavi juhendamisel harjutanud **joogavõimlejad** (tel 55 52 28 52) ning teisipäeval, 17. septembril kell 18.00 **pilatese võimlejad** Külli Külanurga juhendamisel (tel. 55 65 01 03).

Hiina tervisevõimlemist juhendab

Meeldetuletuseks õppeaasta eel

Prognoside kohaselt alustab käesoleval aastal õpinguid Vinni valla kolmes koolis 470 õpilast, s.h esimestes klassides 50. Vinni-Pajusti Gümnaasiumi 10. klassi astumiseks on avalduse esitanud 37 õppurit. Lasteaiaaete võtab ette üle 250 mudilase - viies majas, neljateistkümnes rühmas.

Vinni valla lasteaedades on kehtestatud vanemate osa kulude katmises aastamaksuna. See on 180 eurot aastas ja seda tasutakse igakuuliselt a' 15 eurot kuus. Lasteaia kulude katmise toetust on õigus taotleda kahe ja enama lapsega perel kuni 100%, kui lapsed käivad Vinni valla lasteaias. Lapsevanem peaks tõsiselt järgima lasteaia piirkonda, sest piirkonnavälises lasteaias kohti teise piirkonna lastele ei jätku.

Toiduraha päevamaksumuse piirmäär otsustab lasteaia hoolekogu. Madala sissetulekuga perel on võimalik taotleda toiduraha vabastust või soodustust. Kui vanemal on õigus toiduraha või vanema osa vabastusele või soodustusele, tuleb avaldus taasesitada toetuse säilitamiseks kaks korda aastas: juuni- ja detsembrikuus.

Lasteaia kohamaksu teiste omavalitsuste lasteaedades üldreeglina ei kompenseerita, erandolukorrad lahendatakse lapsevanema avalduse alusel enne lapse lasteaeda panemist. Probleemide vältimiseks on oluline elukoha vahetamisel oma elukohtaandmed rahvastikuregistris kohe korradada.

Vinni valla koolides on koolilõuna kõikidele õpilastele tasuta. Koolilõuna kulud väljaspool valda õppivatele õpilastele ei kompenseerita. Vinni valla madala sissetulekuga perede lastele, kes õpivad teiste omavalitsuste koolides on vanematel õigus taotleda kooli toiduraha toetust sotsiaalhoolekande alaelarvest vastavalt vallas kehtivale sotsiaaltoetuste maksmise korrale.

Tudu, Roela, Vinni-Pajusti või vabariigis asuvate erivajadustega laste kooli esimesse klassi õppima asuva õpilase vane-

male makstakse nn ranitsatoetust - 65 eurot vastavalt klassijuhatajate poolt koostatud nimekirjadele

Huvitegevuse kuludid kompenseeritakse avalduse ja kuludokumendi esitamisel kuni 50% ulatuses. Rakvere Muusikakooli kohamaksust (käesoleval aastal 164 eurot kuus) kompenseeritakse 1. ja 2. klassis 50%, alates 3. klassist 100% kohamaksust. Muusikakooli eelklassi, laulustuudio, lisapili või lisaasta maksumust ei kompenseerita. Kulude (vahe) kohta esitab Vinni Vallavalitsus lapsevanemale arve.

Sõit kooli ja kodu vahel on õpilasele tasuta elukohajärgse üldhariduskoolini. Väljaspool valda õppivatele õpilastele transpordikuludid ei kompenseerita. Õpilased, kes kasutavad kooli ja koju sõiduks avalikke transpordiliine, esitavad sõidukaardi saamiseks taotluse oma klassijuhatajale.

Meie õpilasi teenindavad suurepärased bussijuhid. Ärgem muutkem nende rasket tööd veelgi keerulisemaks! Hoidkem vara, austagem kaassõitjaid ja järgigem liiklusreegleid! Vallavalitsus on andnud busjuhtidele loa tösta bussist maha need õpilased, kes reeglitest kinni ei pea.

Eri-, ameti- ja kõrgkoolidesse sõidu kompenseerimisega tegelevad vastavad koolid ise. Selleks Vinni valda pöörduda ei ole vaja.

Lapsevanemal on probleeme kindlasti palju. Probleemide lahendamiseks pöörduge julgelt kooli, lasteaia või vallavalitsuse poole isiklike avaldustega. Vt ka valla kodulehelt hariduse ja kultuuri valdkonna alt eeskirjad ja korrad.

Lõpetuseks soovin kõigile head läbisaamist ning koostööd! Rohkelt ideid ja jõudu ning tahtmist nende ellu viimiseks! Edukat kooliaastat!

Margit Diits, haridus- ja lastekaitseõunik, telefon 325 8655

30. augustil toimub Vinnis bioenergia teabepäev

Reedel, 30. augustil kell 14.30 toimub Vinni Spordikompleksi Vinni bioenergia teabepäev ettevõtjatele, KOV esindajatele ja kõigile, kes on huvitatud bioenergia suuremast kasutuselevõtust Eestis.

Päevakava:

14.30 kogunemine, lõunasööik

14.55 teabepäeva avamine, moderaator Ahto Oja

15.00 - 16.45 ettekanded:

Võimalikud toetused biometaanitootmisele järgmisel eelarveperioodil. Heiki Enok, KIK.

Kääritusjärgi temaatika ja mõju mullale. Esineja EMÜst.

Eesti biogaasi potentsiaal sõnnikust ja selle

Hajaasustuse programm ootab taotlema

Alates k.a. 5. augustist on avatud hajaasustuse programmi 2013. aasta voor. Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimesele hajaasustusega maapiirkondades.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses. Taotluste esitamise lõpptähtaeg on 7. oktoober 2013. Taotlusi võetakse vastu 7. oktoobrini Vinni Vallavalitsuses (Tartu mnt 2, Pajusti alevik) või e-posti aadressil: vallavalitsus@vinnivald.ee.

Lääne-Virumaal saavad taotlusi esitada Haljala, Kadrina, Laekvere, Rakke, Rakvere, Rägavere, Sõmeru, Tamsalu, Tapa, Vinni, V-Nigula ja V-Maarja valla hajaasustuse asuvate majapidamiste alalistel elanikel, kusjuures taotleja elukoht rahvastikuregistris alusel peab olema sama majapidamine, millele toetust taotletakse, registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2013. Samuti peab taotleja leibkonda kuuluma taotlese esitamise hetkel vähemalt üks kuni 18-aastane isik, kelle alaline elukoht rahvastikuregistris alusel on majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2013. Taotlused võivad olla kaastaotlejad oma majapidamistega, kellele ei laiene kuni 18-aastase isiku leibkonda kuulumise nõue.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi: 1. veesüsteemid, 2. kanalisatsioonisüsteemid, 3. juurdepääsuteed; 4. autonoomsed elektrisüsteemid.

Toetus maksimaalne suurus on 6

geograafiline paiknemine. Tauno Trink, EMÜ Taastuvenergia Keskus, Baltic Manure projekti ekspert

Miks on silo omahind Eestis kõrgem kui Saksamaal? Esineja täpsustub.

Biogaas bioenergia regionide käivitajana. Leo Saluste, EBA liige.

Esimeste eesti biogaasijaamade kogemused, mida järgmises biogaasijaamas teha teistil? Esinejad täpsustavad.

16.45 - 17.00 teabepäeva lõpetamine.

Teabepäeva toetab EL Läänemere programmi rahastatav projekt "Baltic manure - business opportunities". Tasuta. Info ja registreerimine: Ahto Oja, e-post: ahto.oja@monusminek.ee, tel 508 2990.

500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33% ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa.

Hajaasustuse programmist toetuste taotluste hindamiseks on Vinni Vallavalitsuses moodustatud komisjon koosseisus: esimese Toomas Väinaste, liikmed: Gustav Saar, Peeter Kalvet, Peep Võrk, Mirjam Selli, Margit Diits ja määratud hajaasustuse programmi valdkondade prioriteetidid: I veesüsteemid (kaevude rajamine); II kanalisatsioonisüsteemid (kogumiskaevude ehitamine); III juurdepääsuteed; IV autonoomsed elektrisüsteemid.

Vinni valla kontaktisikud on arendusõunik Gustav Saar, 32 58 660, 5044116, gustav.saar@vinnivald.ee ja majandusõunik Peeter Kalvet, 32 58 667; 59198799, peeter.kalvet@vinnivald.ee. Maakondliku programmi kontaktisik on Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mati Jõgi, (tel 325 8010, 505 6177, mati.jogi@l-virumv.ee).

Täpsemat informatsiooni toetavate tegevuste ja abikõlblike kulude kohta saate EASi kodulehelt <http://www.eas.ee> Avalikule ja mittetulundussektorile/Avalike teenuste arendamine valiku alt lõik Toetus/Hajaasustuse programm.

Aleksandr Virolainen - järjekindel Vetiku põllumees

Kui Aleksandr Virolainen koos vanematega Venemaalt poisieas Vinni NST-sse Vetikusse elama asus, ei osanud ta vist uneski aimata, et temast saab aastakümneid hiljem tõsine Vetiku maa sool - Vetiku küla eestkõneleja ja tööandja paarikümnele inimesele.

Aleksandri maapoisi sisu näitab seegi, et õppimine suurlinnas Leningradis põllumajandustehnikumis teda, noort meest, sinna elama jääma ei meelitanud. Pealegi saanuks suurlinnas läbi emakeelega ega pidanuks selgeks õppima eesti keelt. Võib ju olla, et mingit mõju avaldas Vinni NST-st kaasa võetud suunamis-kiri, mille kohaselt tuli pärast õpinguid tulla tagasi kodukohta põllumajandust edendama.

Alates 1995. aastast, kui omaeagne Mõdriku Ühistu põllumajandusreformi järel lagunes, on Aleksandr, keda rahvas kutsus Sassiks, tegev Vetiku ST OÜ-s, kus ta paar aastat hiljem juhtohjad enda kätte võttis.

Piimafarm on tema juhtimiseiga kasvanud üheks tublimaks põllumajandustootjaks Lääne-Virumaal. 2006. aastal tunnustati Vetiku ST-d Eesti Ettevõtja tänukirjaga, kontori seinal ripub mitmeid au- ja tänukirju maakonnast ja Vinni vallavalitsusest. Vetiku farm on pälvinud jõudluskontrollikeskuse tunnustuse - näitus-konkursil Viss 2005 võitja, täiskasvanud lehm Mamma oli just Vetiku laudast. „Viimastel aastatel ei ole meie farmist loomi „vissi-missi“ konkursile saadetud,“ lisab Aleksandr, mis ei tähenda, et laudas kenadest viisidest puudu oleks.

Aleksandrit ennast on väga raske tabada. Tema pole mees, kes kontori laua tagant ettevõtet juhib. Intervjuud kokkulepitud ajal teha ei õnnestugi, sest ta on tegevuses vilja koristusega ja masinate remonditöödega. Ta on mees, kes teab ja tegi korda või korraldada, et asi tehtud saaks. Nii mõnigi tema mobiil on nende torutööde juures kanalisatsiooniauku jäänudki.

Ja ega Sass niisama puhata oskagi. Kui ta puhata tahab, siis läheb kalale.

Ootevalmis paat ootab kodu akna all. Varasematel aastatel on olnud piimakarjakasvatuse päevakorral lüpsilehmade arvu vähenemine, kuna piimatootmise majanduslik taust ei ole soosinud lüpsilehmade pidamist. Nüüd on olukord vastupidine. „Eestis on võetud suund lüpsilehmade arvu tõstmisele, st lüpsikarja taastootmise võimekuse parandamist,

Korduma kippuvad küsimused

Kohalike omavalitsuste volikogude valimiste eel

KANDIDEERIMINE

Kes saavad kandideerida kohaliku omavalitsuse volikokku?

Kandideerimisõigus on hääleõiguslikul Eesti kodanikul ja teise Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikul, kelle päsimv elukoht, st elukoht, mille aadressiandmed on kantud rahvastikuregistrisse, asub hiljemalt 1. augustil selles vallas või linnas.

Kas kohalikel valimistel tuleb tasuda kautsjonit?

Ei, kohalikel valimistel ei tule kandideerimiseks tasuda kautsjonit.

Kust leiab kandideerimisdokumentide vormid?

VVK veebilehel on vormid allalaadimiseks aadressil <http://www.vvk.ee/kohalikul-valimised-2013/kandideerimisinfo-2013/>

Kuidas moodustatakse valimisliit? Valimisliidu moodustavad vähemalt kaks selles vallas või linnas hääleõiguslikku isikut seltsingulepingu sõlmimiseks. Moodustajad peavad määrama endi seast vähemalt kaks juhtima õigustatud isikut, samuti vähemalt ühe volitatud esindaja. Volitatud

maakeeli öeldes rohkem vasikaid,“ räägib Aleksandr.

Teisalt, Eestis toodetakse piima rohkem kui kohapeal tarbitakse, mistõttu enam kui pool toodetust peab minema ekspordi. Ja siin ollakse väga sõltuvad eksporditurgudest. Aina võime ju lugeda ja kuulda kasvavast maailma rahvastikust, koos sellega ka kasvavast piimatarbivate arvust, küsimus on, kas nemed ka meie piima tahavad. Vetiku ST kuulub 1995. aastast koos paarikümne teise maakonna toorpiimatootjaga Rakvere Piimäühituse, kes realiseerib piima EPIKO TÜ kaudu. Vetiku farmis toodetud piim tarnitakse hetkel Eestist välja, Leetu. Nii ongi oluline põllumehele iga lisasent, sest pangalaen sunnib pingutama.

Vetiku ST üks tugevamaid külgi on noorkarjakasvatus, kus kasvatatakse oma noorkarjast lüpsilehmad ise. Nii saab ettevõtte kohe algusest peale jälgida loomade põlvnemist jt jõudluskontrollinäitajaid. „Augusti algul oli karjas 700 veist, neist üle 300 lüpsilehma,“ räägib juht.

2007. aasta novembris valmis Vetikus Rakvere tee ääres suur moodne 400-kohaline lüpsilaut. Uus lüpsilaut parandas uude tehnoloogia kasutuselevõtu järel lüpsjate töötingimusi, samuti on vabapidamisega küllalaut aidanud suurendada tootlikkust, toota kvaliteetsemat piima ning kasvatatud väljalüpsi. Karja rekordlehmad lüpsavad aastas 9000 - 10 000 kg piima. Jõudluskontrollikeskuse andmetel oli eelmisel aastal Eestis keskmine piimatoodang oli 8059 kg.

See ettevõtmise oli farmil ka üks väheseid kohti, kus lauda ehituseks investeringutoetuse taotluse koostamisel tuli kasutada nõustaja abi. Vajalikud toimingud pindalatoetuste taotlemiseks teeb Aleksandr ise - põldude kaardistamine ja põllul kasvav põllukultuur on ju tema kõige paremini teada. Põllumaad on ettevõttel 700 hektarit.

Tänaseks on ettevõttel makstud seoses uue farmi ehitamisega farmi- ja lüpsiseadmete soetamiseks võetud liising, kuid pikaajaline pangalaen lauda ehitamiseks vajab veel tagasimaksmist. „Ja ega muud põllutehnikat ei saa ka kohe omavahenditega välja osta, ikka panga toel ja finantseerimisega,“ selgitab Aleksandr.

Lauda avamine töötajaid juurde ei toonud, kuid andis palju paremaid tingimused loomadele ja töötajatele. Vana laut ei vastanud kuidagi enam euronõuetele ja lumerohke talv langetas kahel farmil ka katuse sisse. Vana lüpsilauda katus parandati ära, kuid noorkarjalaut vajaks juba lammutamist. Et lammutustööd on kulud, siis ootab see töö veel oma aega.

Läga on teema, mis erutab maal elavaid inimesi palju, eriti, kui tuleb taluda aegajalt lendu tõusvat kirbet haisu. Vetiku ST teeb koostööd Vinni biogaasijaamaga ja viib osa lägast sinna. Kui farmis on vedelsõnnik, siis on otstarbekas

kasutada seda mineraalväetiste asemel. Vetikust transporditakse vedelsõnnik paakautoga põllule ja ja laotatakse vedelsõnniku- ehk lägalaoturitega otse mulda, et tekiks vähem haisu. Seda aega, kus loomadel oli sügavallapanuks põhk ja turvas, enam tagasi ei tule. Ja põllumajanduspiirkonnas päris ilma laudalõhnadeta ka läbi ei saa.

Eesti üks põllumajandusvaldkondi on olnud läbi aegade põllumajandus, piimatootmine. Asume piimatootmiseks soodsas kliimavööndis, oluline on, kuidas olla konkurentsivõimeline. Konkurents saab püsida ajaga kaasa minnek. Juunikuus lisandub töökasse kollektiivi noor maatülikooli haridusega veterinaar Kärt Mäe. Noored tulevad ja toovad kaasa uut mõtlemist.

„Meie töötajatest on enamus Vinni vallas, kuid tööle käiakse ka Ulvest, Sõmerult, Rakverest ja mujalt,“ ütleb Aleksandr. Praegu otsib firma farmijuhatajat. „Meil on küll väga tugev juht farmis, kuid igal inimesel on soov ja ambitsioonid, et jätkuvalt arenda antud valdkonnas ja olla avatud uutele väljakutsetele. Kindlasti ootame oma kollektiivi zootehnilise haridusega ja ka arvutioskusega inimest. Oleme soetanud mitu korterit, et kaugemalt tulnud töösoovijale oleks pakuda lisaks tööle ka elamiskoht.“

Uute lüpsjate puhul pole eelnev töötegemise kogemus väga vajalik. Kergem on inimest kohapeal kohe õigesti välja õpetada kui teda ümber õpetada. „Palgapäeval mõtleme, et töötajaid on palju, kuid kui tööd hakkad tegema, siis vaat, et tuleb töökäest puudus. Siiski on Vetiku ST personal olnud küllaltki püsiv.“

Päris hõisata ei saa kunagi, maatöö pole kerge. Aga raskused on selleks, et neid ületada, teelt kõrvaldada. Seda on rahuliku meelega ja moega Aleksandr ka suutnud.

Siinkirjutaja hea kolleeg, aastaid põllumehe leiba söönud Anu Are on öelnud kuldsed sõnad: au ja kiitus kõikidele põllumajandusettevõtjatele, kes on üle elanud põllumajanduse madalseisud ja suutnud seda sektorit elus hoida ja edendada. Aleksandr Virolainen on üks neist.

Hilje Pakkanen

erakonna või valimisliidu nimekirjas. Kandidaadi ülesseadmise vallas või linnas, samuti kandidaatide omavahelise järjeste otsustab erakond või valimisliit. Täpsemalt on registreerimisdokumentide esitamise õigus valimisliidu või erakonna volitatud esindajal (esindajatel).

Kuidas jaotatakse registreerimisnumbrid kandidaatide vahel?

Kandidaadi registreerimisnumber on vähemalt kolmekohaline number, mille valija kirjutab hääletamisedelile. Registreerimisnumbrit leiab valija valimisjaoskonnas ja kabiini seinalt valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjast.

Numbrid algavad 101-st, need antakse kandidaatidele erakondade ja valimisliitude nimekirjade kaupa ja seejärel üksikkandidaatidele. Registreerimisnumbrit antakse liisuehitamise tulemusena selgunud järjekorras. Liisku heidetakse esmalt erakondade ja valimisliitude vahel ja seejärel üksikkandidaatide vahel. Esimesena saab registreerimisnumbrid erakonna või valimisliidu nimekirja, kellele liisk esimesena langes.

Üksikkandidaatidest saab esimesena numbrit kandidaat, kellele liisk esimesena langes. Järgmise numbrit liisu heitmise järjekorras järgmine jne.

Järg lk 5

Kadila külaela veavad kanged naised

Kümme aastat on Kadilas külaelu kõige paremas mõttes peale peale keeranud naised. Kogu mõtte algataja aga pole siiski mitte naine, vaid kohalik mees Meelis Maine (ta ei olnud veel volikogu esimees), kes juhina teadis nagu Margaret Thatcher omal ajal, et kui tahad, et midagi saaks tehtud, siis tuleb paluda naist(i).

„Mõte tekkis Kadila Põllumajandusühistu juhil Meelis Mainel, kes kutsus meid enda kabinetti ja andis ülesandeks selts luua, kes hakkaks kohapealset asja vedama, sest kõik laguneb ja midagi ei toimu. Kuna olime sealsamas tema juures tööl, siis vastu vaielda ei saanud,“ meenutavad algusaega muigelsui Milvi Tubli ja Leeni Janno. Esmakordselt tulid kohalikud ja ümbruskonna külad naised kokku 26. jaanuaril 2003. aastal ja otsustasid ühiselt rahvamajale elu sisse pühuda. Puncti võeti Tamara Alalaid, kes tegi samas kontorimajas alumisel korrusel süüa, ja aktiivne inimene Kai Balode ning Lidia Mets, kes oli nagunii koolimaja ja seltsimaja perenaine. Kohe lisandusid Annika Schumann, Ülle Grau ja Kaili Kõrgesaar. Ametlikult registreeriti MTÜ Kadila Naisselts 10. juunil 2010.

Seitsmekesi tegutses mitu aastat. Tagantjärele võib seda pidada üheks kõige toredamaks ajaks, kus hakkamist ja entusiasmi oli palju. Asjad sujusid, kõik elasid ka kohapeal, koos käidi lausa paar korda nädalaks. Koolimaja tehti käsitöötuba, kus Tamara õpetas kangastelgedel kudumist. Hakati koguma Kadila kandi kodulugu - vanu pilte, asju, mälestusi jmt. Kogutu leidis koha koolimajas kordatehtud ajalootoos.

Naisselts liitus kohe aktiivselt Virumaa Lootuse ja Lääne-Viru Maanaiste Seltsi tegemistega. „Maanaiste selts kinkis tagasi meile 80 aastat tagasi Kadila naiste poolt Väike-Maarja naisseltsile kingitud laudlina. Oleme selle unikaalse kingi üle väga õnnelikud,“ räägib Leeni.

Naisseltsiga on aja jooksul liitunud aina enam inimesi ka ümberkaudsetest küladest ja kaugemaltki, Tallinnast, Pärnust, Rakverest, kes kunagi siitkandist kaugemale elama asunud. Praegu on seltsil paarkümmend liiget.

Üheks suuremaks ettevõtmiseks oli 2004. aastal toimunud külakokkutulek, kuhu üle Eesti kogunes paarsada inimest.

Suurim kodaminek on seltsimaja kordategemine

Kõige suuremaks kordaminekuks nii külaelus kui ka naisseltsi jaoks võib pidada endise rahvamaja, praeguse seltsimaja kordategemist. Mõtte Kadilasse rahvamaja ehitada käis omal ajal välja Nurmetu koolmeister Jakob Rebane, kes oli ise Nurmetus kogu kultuurielu edendaja. Nurmetu oligi siinkandis enne see koht, kus kõige rohkem isetegevust tehti. Maja ehitati kohalike talumeeste abil ja rahadega, aga võeti ka riigilaenu. Milvi teab rääkida, et Pärtli talu omanik Jüri Sõnum andis maa, kuhu rahvamaja ehitati, aga paljud käisid oma hobustega mestast palke välja vedamas ja aitasid ehitada. Maja valmis detsember

Naisseltsi eestvedajad Milvi Tubli ja Leeni Janno on pannud seltsimaja kordategemise pildid seinale kõigile vaadata. Foto: Hilje Pakkanen

ris 1929, esialgu ei olnud küll kõrvalruume, need ehitati juurde hiljem. Riigivõla tasumiseks esitati näitemänge, esinemistega koguti raha võla tasumiseks. „Seda oleme otsest kuulnud ühe vanaproua Öie Nappu suust, kelle ema ja isa ka käisid ka näitemängu mängimas. Hiljem, kui nende isa tõsiselt haige oli ja ema ei tahtnud enam minna, siis isa käskis, sest võlg vajab maksmist. Kui me kümme aastat tagasi hakkasime naisseltsi ja näitemängu tegema, siis seesama proua käis vaatamas ja oli väga tänulik, et tema vanemate algatatut keegi edasi viib.“

Talumehed laenu lõplikult maksta ei jõudnudki, sest nõukogude aeg tuli peale ja võlg kustutati.

Ka nõukogude ajal oli maja jätkuvalt kultuuri teenistuses, mis sest, et teisel korrusel olid korterid, all toimusid üritused.

Uus algus tundus troostitu - maja, kus kunagi tegutsesid seltsid, kus on olnud isegi koolimaja, pank, sidejaoskond, raamatukogu ja Assamalla sovhoosi kontor ning kus nõukogude ajal rahvas kino vaatamas käis, seisis nüüd uue aja edenedes tühjalt, lagunenult, must ja kole. Ime, et seda vana risu keegi veel põlema ei pannud, ukseid-aknad seisid valla, igäüks võis sisse astuda. Talgute korras tehti maja kolist ja sodist puhtaks. Majas sel ajal vett ei olnud, naised vedasid vee pangedega üle tee koolimajast. Kõik külalapsed võtsid rahvamaja koristamisest osa. Tänu täheks korraldas naisselts neile ekskur-

naitemängudega anda endast parima,“ on Milvi Tubli veendumus. „Oleme välja uurinud, et esimesel kümnendil aastal toodi lavale 88 näidendit. See teeb ühe aasta kohta 8,8 näidendit ja on ikka väga suur number, arvestades seda, et tehti täispikk näitemänge, mitte lühikesi estraadilugusid.“

Näitemängu pisik on Kadilasse püsima jäänud tänaseni. Kõik uuemal ajal lavale toodud näidendid on kirjutatud Milvi Tubli. Esimene pidu kordatehtud majas peeti 11. aprillil 2003, kui Kadila rahvas tõi lavale „Kadunud kombaini ehk kuidas ma koju sain“. Seltsimajast on aja jooksul läbi käinud igasugu kuulsaid inimesi, näitlejaid ja lavastajaid ja eks seegi on majale auks olnud. „Loodame, et nüüdseks noorenduskuuri läbi teinud majas ikka jätkub elu ja tegevus, võib-olla tulevad külale ka paremad ajad ja rahvas muutub aktiivsemaks.“ 2012. aastal toimus Kadilas suur külalateatrite näitemängupäev, kus rahvas jaksas ühtejärge neli ja pool tundi ära vaadata 11 näitetükki.

Sügisel avatakse kohaliku toodangu ostu-müügitiiba

Hoog ei raue eeloleval sügiselgi, mil hakkavad naised tahavad käima panna kohaliku toodangu ostu-müügitiiba. Ise omast vabast tahtest ja ajast käivad naised kordamööda kohaliku toodangut müümas-vahendamas. Ruumid on olemas, inimestel huvi kohaliku toidu vastu taas kasvanud, miks siis mitte teha. Tuleb ka odavam ja tervislikum. Soov on ka üks ruum internetipunkti kohandada, sest vanemad inimesed, kel kodus arvutit pole, saaksid interneti teel oma arveid tasuda ja muid vajalikke asju ajada.

Särtsu naistel igatahes jätkub, augustis kohtuti volikogu esimehe Meelis Maine ja vallavanem Toomas Väinastega, et pidada plaane eelolevaks hooajaks. Valimiste eel on plaanitakse kohtuda Vinni vallavolikogusse kandideerijatega.

Hilje Pakkanen

Heatujuline perearst Külli Tamm

Vinni Tervisekeskuse OÜ perearst Külli Tamme on raske tabada halvas tujus. Heatujulisena süstib ta optimismi ka oma patsientidele. Doktor teab: halb tuju teeb haigeks ja mida sellest siis levitada. „Olen rahul sellega, mis on ja see toob rahu hinge,“ räägib ta. Nii ammutab ta hingejõudu kodust, perest, loodusest ja liikumisest, tervenenuid patsientidest jpm ehk elust enesest.

Kui Külli TÜ arstiteaduskonna 1989. aastal lõpetas, siis oli töölemine seotud veel suunamisega. Tollal ihkaside paljud tema kursusekaaslased, nagu noored praegugi, suurde linna tööle ja elama. Külli sõnul on temal linnatüdrukuna aga olnud kogu aeg soov elada linna lähedal maal. Aastaid tagasi ehitas pere Mõdrikusse oma maja ja nüüd seal üle kümne aasta elanud võib ta öelda, et on oma ühe unistuse ellu viinud. Tunneb end täisverelise Vinni valla elanikuna, kel on siin oma kodu, ja sealt ei meelita Soome tööle ka suurem palk.

Eriist rõõmu tunneb aga kogu Vinni perearstide pere uute valgusküllaste ruumide üle. „Meil vastavad kõik ruumid nõuetele, on soe, avar, nii meie kui patsiendid on uute ruumidega üllirahul,“ räägib Külli Tamm.

Jutu käigus selgub, et meie perearst Külli Tamm on meie maakonna perearstide seas üks nooremaid. Ei ole see kerge töö, mida meie perearstid teevad, ega ka noorte silmis ahvatlev. Seda enam väärivad imetlust need inimesed, kes on siia jäänud. Meie jaoks ja meie rõõmuks. Osakem olla tänulikud.

NL-aegsest ajast, mil inimese tervis oli peamiselt partei ja valitsuse asi, mitte inimese enda vastutada, on uuem aeg toonud muudatusi mitte üksnes tervishoiu korralduses, vaid ka inimeste suhtumises oma tervisesse. Praegu on inimese kasutuses kogu massimeedia oma võimalustega, mis on tõstnud ka inimeste teadlikkust ning huvi oma tervise vastu. Tänapäeva patsiendid on oskavad tähele panna muudatusi oma tervises, on huvitatud terve olemisest, soovivad oma haigusest jagu saada või kui see ei õnnestu, siis saada leevendustki. „Mulle meeldivad patsiendid, kes saavad asjast aru, võtavad iseenenda tervisega midagi ette ega jää lootma selle peale, et paljast visiidist arsti juurde juba piisabki.“ Nagu teistelegi arstidele, teevad ka talle kõige enam muret need, kes ei hooli oma tervisest. Arst kirjutab retseptid välja, arvutist näeb, et need on jäänud kasutamata... Milleks siis arsti juurde minna, kui teda kuulda ei taheta võtta? Neid, kes arsti nõuandeid kuulata ei taha, õpetab elu, mis tähendab, nii kurb kui see ka pole, et võib inimest lõpuks tabada tervisekatasstroof – väga tõsine haigus. Mõni saab alles siis aru, mis on elus tegelikult tähtis, muutub tolerantsemaks, heasoovlikumaks, mõtiskleb Külli Tamm.

„Minu hinges on lapsed, lastega tegelemine.“ Kuna lastearstid kadusid ära, siis tuli õppida perearstiks ja selle koolituse Külli Tamm ka läbi tegi. „Lastelt saad

positiivse emotsiooni, igas lapses on midagi, mis teeb tuju heaks.“ Ja kuigi lastearst doktor Külli Tamm pidi ümberkvalifitseeruma perearstiks, ei jäänud tema tööst lapsed päris kõrvale – viisteistkümmend aastat jooksul oli Vinni-Pajusti gümnaasiumis kooliarstiks. Kuni ka see süsteem riigis ära kaotati ja kooli jäid alles kooliõed. Kooliarst nägi lapsi ja õpetajaid koolikeskkonnas, jõudis nende probleemidele lähemale, sai kiiremini tõvele jaole. Nüüd on õpilaste ja perearsti vaheliliks Vinni perearstikeskuse kooliõde Merike Laidvee.

Tunnen huvi, mis on ajaga laste tervise muutunud. Selgub, et kõige hullem pole laste juures mitte vähene liikumine ja ülekaalulisus, vaid vanemate vähene hoolimine oma lastest, pühendumine ainult tööle, ja mis seal salata, ka kodudes valitsev mustus.

Nüüd, kus koduviisite enam pole, ei ole arstidel ka täit ülevaadet, milistes tingimustes patsiendil elada tuleb. Praegu sõltub patsiendist endast, kas ta vastuvõtule tulles räägib ka oma isiklikest asjadest või mitte. Sageli on haiguse või kaebuse taga rohkem põhjust. Patsiendiga suhtlemist on jäänud vähemaks. Hea on see, et diagnoosimine on muutunud täpsemaks, varem ei osanud inimesed tunda huvigi oma veresuhkru taseme või muu näitaja kohta. Arsti hea abiline on nii labor kui arvtuti. Labori andmed võimaldavad arstil täpsemalt diagnoosida patsiendi andmetele – lisaks digiretseptile on arstil juurdepääs digihaigusloole. Näiteks, kui inimene satub arsti juurde eriolukorras, kus ta ei saa rääkida (on teadvusetu), siis saavad arstid arvtutist järele vaadata, mida haige ravimisel veel silmas pidada tuleb, kas tal on suhkruhaigus või on ta millegi vastu allergiline vmt. Igapäevaelus lihtsustab digiretsept arsti elu sedavõrd, et enam ei pea ta lahti muukima patsiendi vastust ravimite kasutamise kohta a la „võtsin, teate küll, neid väikseid kollaseid tablette“. Digiretseptid on muutnud arstid tihtrites teenindajateks, kes retsepti välja kirjutavad. Apteekrites on juba saanud müüjad, kas siis nüüd on meie kord.

Vanemad inimesed mäletavad ja igatsevad taga vanu aegu, mil Tartu arstid Vinnis käisid majandirahva tervist üle vaatamas. Need ajad ei tule enam kunagi tagasi. Isegi kui Tartu arstid ka siia tuleksid, ei saa nad kaasa võtta kogu vajalikku aparatuuri. Niisama otsa vaadates ja temperatuuri mõõtes arstid enam patsientidele diagnoosi ei pane. Ja kas me seda tahaksimegi? Aeg on palju edasi läinud.

Kokkuvõttes jõuan juba äraleierdatud järeldustele: usaldagem oma perearsti. Tema soovib oma patsientidele ju head. Miks ei peaks me teda siis mitte kuulama? Mis võiks olla veel arsti töö juures suurem rõõm kui see, mis vaatab vastu tervest saanud inimese silmadest? Seepärast liikugem ja nähkem enda ümber rohkem positiivset. Meile on antud ainult üks elu ja see on meie endi kättes.

Hilje Pakkanen

Viru-Jaagupi eakate seltsi sisukas reis Tartumaale

Viru-Jaagupi eakate seltsil „Elutark“ koostöös Viru-Jaagupi raamatukoguga on tekinud tore traditsioon iga hea suvel päevane väljasõit mõnda Eestimaa kaunist paika.

Sellesuvine reis oli pühendatud pärimuskultuuri aastale ja maršruut sai järgmine: Luua metsakooli arboretum - Elistvere loomapark - Saadjärve jääaja keskus - Äksi nõia kodupaik - Tartus Jaani kirik - botaanika-aed - Mänguasjade muuseum ja tagasiteel Emumägi.

Teel rääkisime, nagu ikka läbisõidetavate kohtade kultuurialal, neis paigus elanud või sündinud väljapaistvatest isikutest ja unustusse vajunud lugudest-legendidest.

Vooremaa loetakse Euroopa kauneimaks vooremaastikuks, mille kohta on rahvapärismuusikat arvuvalt Kalevipoja legende. Samuti on igal Vooremaa järvel rahvasuus oma iseloom ja põnev tekkelugu.

Väga põhjalik ekskursioon tehti meile Tartu Mänguasjade muuseumis, mille tohutu kollektsioon asub neljas vanalinna majas ja mille väljapanekud hõlmavad viimase saja aasta lelusid. Vanemadel oli heameel

näidata kaasasolevatele lastelastele oma lapsepõlveaegseid mänguasju.

Jääaja keskuses lubati meile varsti uut jääaega ja Jaani kiriku haruldaste terrakotaskulptuuride koopiad panid mõtlema aja kaduvuse üle. Tartu botaanikaiaie ülekollektsioonid on külastajatele tasuta avatud iga päev hällisõhtuni. Ta on Baltimaade väikseim, aga väga kaunis!

Päev oli pikk, väga sisutihe ja kindlasti ka väsitav, kuid hällisõhtusel tagasiteel jaksasid pea kõik veel Emumäe vaatetorni tõiusta ja tõdeda - Eestimaa on tõesti kaunis ja ka pärimuskultuuri poolest väga rikas maa. Emumäe roigasskulptuurid panid mõtlema, et inimese fantaasia ja osavuse ei olegi piire. Soovitame neid kõigil vaatama minna! Seal asub ka nn "päikesetõusuõnn", kus saab nautida imeilusat päikesetõusu.

Toreda päeva eest täname Vinni vallavalitsust bussi kasutamise võimaluse eest, meie alati toredad bussijuhti Eldurit ja naerusuiseid reisikaaslasi.

Koos on lahe! Järgmisel aastal jälle!

Ülle Rajamart

Põhjasõja Vinni lahingust möödus augustis 305 aastat

August Kondoja osutab Kabelimäele, kuhu on maetud Põhjasõjas langenud rootslased. Hilje Pakkaneni foto

15. augustil möödus 305 aastat Vinni mail toimunud Põhjasõja lahingust venelaste ja rootslaste vahel, mille kaotasid rootslased. Pärimuse järgi on Vinni lähedale Kabelimäele maetud 800 lahingus langenud rootslast.

Põhjasõda kestis Eesti aladel kuni 1710.aastani ja sel ajal oli Vinni mõis kahel korral Rootsi vägede majutuspaigaks. Teatavasti viibis siis koos Rootsi sõjaväega Vinnis ka nooruke Rootsi kuningas Karl XII.

Esimest korda viibisid Rootsi väed Vinnis 1700. aastal enne Narva lahingut. Vinni mõisa väljadel olid siis Rootsi väed puhkelaagris, valmistudes minema Narva lahingusse. Lahingu eel saabus Vinni mõisa ka Rootsi kuningas Karl XII. Narva lahing oli üks Põhjasõja olulisemaid lahinguid ja see lahing lõppes Rootsi kuningale Karl XII täieliku triumfiga.

Pärimuse järgi olevat Karl XII sõõnud lõunat Vinni mõisa põllul suure kivi otsas. Selle sündmuse tähistamiseks oli raiutud kivisse noa ja kahvli kujutis. Seda kivi on Vinni põldudel otsitud, kuid ei ole leitud.

Pärast rootslaste võitu Narva lahingus lahkusid Rootsi peajõud koos oma kuningaga Eestist.

Edasistest Põhjasõja sündmustest pajatab C.Kelchi kroonika järgmist: „1708. a suvel vene vägi läks Tartust ära „Rootsi palava pealepaistmise tõttu“. Ja siis tärkas roostlastel lootus vaenlasi ka Virust välja tõrjuda. Selleks läks oberst Lieven

Käesoleva aasta kevadel meie koolide lõpetanud õpilased

Avaldasime juunikuul Vinni valla infolehes „Koduvalla Sõnumid“ käesoleva aasta kevadel meie koolide lõpetanud õpilaste nimekirja. Kahjuks mõningaste ebatäpsus-

oma rügemendiga ja Eestimaa aadli-lipuga välja. Pühapäeval 15.augustil ründasid aga vene jalavägi ja suurtükid Kunda jõe silda, löid silda hoidvad Rootsi väesalgad paku ning tungisid üle jõe, surmates palju talu-

Rootsi vägi koondus kiirmarsil Rakvere ümbrusse, kus formeeriti 8000-meheline löögiarmee Narva vabastamiseks piiramisrõngast. Anthonis Goeteerise joonis aastast 1615. Foto A.Kondoja erakogu materjalidest

rahvast, kes just kirikusse minemas olid ning vene Peeter I vägi tungis keskpäeva ajal Vinni ja Pajusti vahel seal seisvale Rootsi vähele peale. Tekkis kibe võitlus, mis kestis kolm tundi. Rootsi vägi sai lüüa. Maad riisuti laialt ja põletati, suure osa külasid Jakobi (Viru-Jaagupi), Rakvere ja Haljala, paljud ka Kadrina, Väike-Maarja ja Simuna kihelkonnas, tehti tuhaks, inimesi

tega. Toimetaja vabandab eksitava info avaldamise pärast. Toome siinkohal kevadel meie koolide lõpetanud õpilased koolide kaupa uuesti.

Tudu Lasteaed-Põhikool 9.klass - õp. Reet Karro, Lisett Aasamets, Hedi Rooger.

tapeti, teisi piinati koledalt, mõned põletati ära ning see häda tuuris kesknädalani, mil vaenlane jälle Narva tagasi läks.“

“Lahingutegevuse ja sellele järgnenud katku järel suri Vinni mõisas üle saja inimese, umbes sada inimest jäi järele. Kroonika andmetel langes Vinni lahingus 800 rootslast, 244 võeti vang. Surnud maeti maantee äärde künkale, mida rahvasuus hakati kutsuma Kabelimäeks (kalmumäeks). ETA Ajalooinstituudi andmetel asub see kungas paremal pool Rakvere-Tartu maanteed (samal pool kus kergliiklustee). Koht on tähistatud Rakvere koduloomuuseumi poolt tähise-ga, tõsi, see tähis on meie arvates praegu vale künka otsas. Sel künkal asus veel eelmise sajandi algul Vinni mõisa tuuleveski ja möldri elamu, ka tuuleveski vundamenti osi võib seal veel tänapäevalgi leida. On ka loogiline, et rootslaste surnuaiale Vinni mõis oma tuuleveskit ei ehitatud,” kirjutab August Kondoja 1993.a mai-kuu Vinni ühismajandi infolehes “Vinni info”.

Vinni lahing oli Eesti alal viimaseks välilahinguks Põhjasõja käigus, mis kajastub ka mitmetes rahvapärimestes. Selles ümbruses teab rahvas näidata mitmeid kohti, kus sõda oleval lõppenud: Jupri mägi, kus Vinni lahingust põgenenud rootslased oleval ümber piiratud ja lõplikult purustatud; Ivanimägi Rakvere lähedal, kuhu oleval maetud Vene kindral; Lipumägi Rakvere lähedal, kus tegelikult olevalki sõda lõppenud. Karli ehk Rootsi Raudpea Eestis viibimisest oktoobrist 1700 juunini 1701 jutustab hulk rahvamuistendeid.

Vinni rahvapärimestes on teada ka palju legende Peeter I Vinnis viibimisest, kuid ajalooandmed ei kinnita Peeter I viibimisest Põhjasõja ajal Vinnis. 1708.

aasta sõjaretke Eestimaale juhatas Vene kindraladmiral, hilisem Eestimaa kindral-kuberneri Fjodor Apraksin (1661-1728).“

August Kondoja on algatanud mõtte, et see rootslaste matmispaik vääriks tähistamist. Kabelimäel kergliiklustee ääres asub selleks ka üks suur kivi, mille külge vastav infovahvlake hästi sobiks. August Kondja

Vinni-Pajusti Gümnaasiumis:

Parempoolsel ülemisel fotol: 12. klass - õp. Anneli Vaehsalu; Tamm, Maali (kuldmedaliga), Kaas, Julia (hõbemedaliga), Alavere, Taavi Avarlaid, Annela Järvi, Keidy, Kerstna, Kätlin Kokorev, Kuldar-Daniel Komp, Kaisa Koor, Erko, Külaots, Kaupo, Laagus, Rain-Ander, Linde, Katariina, Mölder, Allar, Ojavee, Kevin, Reinson, Kaspar Reissaar, Hans, Reitel, Ave, Tammekand, Diana, Tolbuzova, Maarit, Tonka, Kristi, Trofimov, Sander, Vagula, Teele, Vakker, Egert, Väljur, Kristi. Tiit Toomi foto.

Parempoolsel keskmisel fotol: VPG 9. A klass - õp. Mart Pitsner: Belov, Martin, Kikerpuu, Siim, Kollom, Kristiina, Kristel, Karel, Kull, Carel-Hegert, Küüsmäe, Ragnar, Lehtsalu, Elna, Mets, Diana, Mäekivi, Katre, Ojasoo, Christina, Otsa, Anna-Maria, Piirjõe, Eva-Janne, Puusepp, Erle, Renel, Karl-Diedrich, Roosla, Jaanika, Smirnova, Klaarika, Tamm, Kaisa, Trofimov, Karina. 9. B klass - õp. Katrin Pall: Laks, Laura- kiituskiri, Braun, Toomas, Eber, Johanna, Jagnits, Sander, Kukk, Elis, Kutsar, Kerttu, Laherand, Artur, Laud, Merike, Liblekas, Lisett, Linde, Einar, Lööper, Kenneth, Mäekivi, Kristin, Mägi, Paula, Ots, Krislin, Potagin, Carina, Rannamäe, Signe, Simuk, Maria, Tamm, Karl-Eduard, Tolbuzov, Marko, Vaide, Hanna-Kristin, Vunder, Janeli, Õun, Emili. Tiit Toomi foto.

Vilde maleva laul aastast 1988

EÜE loomisest möödus tänavu suvel 50 aastat. EÜE kodulehel puudub info, et 1988. aastal oleks tegutsenud Vilde malev. Võib-olla siis EOM? Avaldame laulusõnad valla infolehes, ehk keegi teab rohkem infot kas siis selle konkreetse maleva või Vinni valla mail tegutsenud malevate kohta, kellele meie majandid olid tööandjateks.

Esimene laul:

Hoidke Virumaad

Virumaalt radu läind läände ja itta, Virumaalt radu läind läände ja itta, neid talland on Lurich ja Jakob Liiv.neid talland on Lurich ja Jakob Liiv. Palju nimesid mahuks veel sellesse ritta,ritta, elutöö kellel saand alguse siit.elutöö kellel saand alguse siit.

Ref.: Hoidke Virumaad,

hoidke Lahemaad,

hoidke põllumaad,

hoidke vetemaad.

Seni Eesti veel elab.

Meile nii kallis on Virumaa saatus,

nii metsatukk, põlluäär, aed ja niit.

Eesti rahvas ei andesta Virumaa kaotust

neile, kel tähtsam on fosforiit.

Ref.: Hoidke Virumaad, Virumaa saatus on Eestimaa valu, ta mullast ja veest sõltub elu me maal. Me ei luba, et hävivad Eestimaa talud, allikad, väljad ja õitsvad maad. Ref.: Hoidke Virumaad...

Teine laul:

Kas tõesti jääbki nii

Mu Virumaa - kurb saatus ootab meid...

Me ümber saast

ja kaevud vett ei anna

Sa ära oota,

müllal langeb liisk

ja võitle vabaks oma rannad

Ref. Ei hingata saa maa

Suitsu päikse varjutab

Ei ükski lind me metsa enam pesa tee.

Kas tõesti jääbki nii, et homset päeva

polegi.

Ref.: Hoidke Virumaad,

hoidke Lahemaad,

hoidke põllumaad,

hoidke vetemaad.

Siinkohal lõpeb masinkirjas trü-

kitud paber. Kes on malevalaulude autor,

kes seda laulu laulsid, kas õmmi-kad, nagu

Eesti õpilasmaleva liikmeid toona kutsuti,

või etiekad-Eesti üliõpilaste ehitusmaleva

liikmed? Huvitav oleks teada, sest eks ole

ju (üli)õpilasmalevad osa meie ajaloost,

mis väärib talletamist.

Hilje Pakkanen

Head algavat kooliaastat kõigile!

Tere, sõbrad! Tere, koolimaja!
Tere, klassiruum, ja tere, tahvel, ka!
Tere jälle, armas õpetaja!
Tere kõigile, kes seotud kooliga!
/Veronika Teder/

Roela Lasteaed-Põhikooli 2013.aasta 9. klassi lõpupilt. Pildil on vasakult paremale: Karina Sokk, Elna Vaarmets, Kaisa Toomassen, Laura Murdjõe, Kristi Maidra, Kärölarin Hunt; tagareas vasakult Kristo Mullamaa, Ranno Leben, Sander Tabalov. Erakogu

I RAKVERE VANAVARA- JA SÜGISLAAT
7. SEPTEMBER 2013 KELL 11.00
Rägavere teel (linna piiril)

Tantsu, tralli, tagaajamist, jõukatsumist ja palju muud...

- * Poliitikute vigursõit „Kes juhib paremini?“
- * Pindi kestmisjooks õllesõpradele
- * Pätsi söömisvõistlus
- * Oksjon
- * Ansambel Wesenberg
- * Lastele võistlusmängud

TASUTA buss!

PILET
täiskasvanutele 3€
õpilastele 1€
Alla meetri pikkused tasuta!
Kõigi pileti ostjate vahel loositakse välja aumünd!

BUSSIAJAD
Rakvere bussijaama tagant väljub laada buss kell 10.30, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00.
Tagasi linna kell 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30.

PÄTS RAHVAMAJA HÄA
RAKVERE KODUKANDID
CRAMO
TAKKO 1333
Grassi KODUKANDID

www.rakverelaat.e-autokool.ee

Tänuavaldus Virve Saarele

Kurdid kunstnikud eesotsas viipekeelse tõlgiga avaldavad tänud Virve Saarele Rebase Loomemajas maalilaagri eest. Vaatamata sellele, et projekti ei rahastatud, tegi Virve Saar tasuta vägagi huvitavate päevakavade maalilaagri.

9. augusti hommikul maalisime Rebase talu ümbruses ja õhtul Tudu rabajärve ääres. Saime soojas vees mõnuleda ja ümber järve jalutada. Järgmisel hommikul jätkus maalimine vabas looduses ning õhtul matkasime Seljamäe matkarajal ja seejärel grillisime. 11. augustil tutvusime Roela vana ja uue

mõisahäärberiga ning uitasime Roela linnusemäel. Kõhud täis (siit suur tänu Tudu trahteri ja eriti Muuga tuuliku personalile maitsva toidu eest!), jätkus tutvumine Muuga mõisahoonega. Kolme päevaga saime palju erinevaid, ülipõnevaid kunstielamusi. Meile, kurtidele kunstnikele, oli see tegelikult kauaoodatud-igatsetud kunstilaager väga hästi õnnestunud. Kogu kunstiseltskond oli ka väga tore ja üksmeelne. Veel kord suur tänu ilusate sisurikaste päevade eest!

Kõigi osavõtjate nimel Liidy Laud

Läheme vastu uuele hooajale

Suvevaheajale minnes soovisime üksteisele sisukat puhkust, palju päikeseenergia ammutamist ja uute ideede hankimist.

Kõik need soovid ongi teostunud ja juba oleme alustanud uueks hooajaks uute tegevuste planeerimist.

Juuliku viimasel päeval said paberile eakate klubi "Rommelgas" juhatase poolt välja käidud vahva tegevusplaan. Olgugi siis siinkohal ära toodud lähimad: klubi alustab tegevust 8. oktoobril kell 13 oma traditsioonilise kohvilõunaga - toimub suviste sünnipäevadele õnnitlemine, tegevusplaanide tutvustamine suurele ringile ja loomulikult meeleolukas koosviibimine. On oodata ka külalisi. Loodame väga, et kõik klubi liikmed ja teisedki eakaaslased selleks ajaks on oma aiad tööd lõpetanud ja leiavad aega ja tahtmist koos esimese tassikese sügiskohvi juua.

Novembris tähistame kadripäeva ja seda koos oma sõpradega teistest eakate klubidest. 17. novembril sõidetakse Tamsallu, et lõbutseda taas maakondlikul eakate sügispeol.

Agaga kõige enne, juba septembris, tuleb kokku naisansambel, et hääled puhtaks laulda ja 21. septembril naabreid nende juubelitel õnnitlema minna.

Võimlemise ja venitamise tund hakkab toimuma alates 3. oktoobrist neljapäeviti k.18-19. Lisainfo ja registreerimine jane.paberit@gmail.com või tel. 372 514 2823.

Detsembris toimetatakse loomulikult jõulumeleolus.

Järgmiseks aastaks on suunad teada, aga neist juba edaspidi.

Töötav tulla väga mitmekülgne ja huvitav hooaeg, sest kõik ettevõtmised teostatakse sõbralikus koostöös.

Esimene ja suurim sündmus toimub 26. oktoobril, kui Roela Rahva Maja osaleb ülevabariiklikus projektis "24 tundi Eesti Rahvamaja". Kevadel

saime juba mõned üleüldised suunised ja nüüd on ka oma kodused asjad käima lükatud - seda kõike aitavad teostada parimad ja teotahtelisemad inimesed kohalikest koolist, MTÜ Roela Kodukandist, raamatukogu. Mis aga selle 24 tunni jooksul täpsemalt rahvamajas toimuma hakkab, selle avalikustame kindlasti järgmises lehenumbris.

Selleks ajaks, kui käesolev leht ilmub, on oma uue hooaja laulud ammu lahti löönud ka meesansambel - esimene kokkusaamine juba 14. augustil!

3. septembril alustab oma hooaega naisansambel.

Hetkel täiendab suvekoolis oma teadmisi ja oskusi segakoori dirigent, septembri algul algavad täienduskoalitused tantsujuhtidele. Kui uued oskused omandatud, siis kohe kogunevad nii lauljad kui tantsijad. Nii algab Roela segakoori uus hooaeg 30. septembril kell 19.00. Lahkesti ootame oma ridadesse-kõikidesse häälerühmadesse uusi lauljaid.

Algava uue hooajaga astume sujuvalt aastasse 2014 - Roela Rahva Maja 45. juubeliaastasse...

Südamest teeb rõõmu, et selle tähtsündmuse puhul asutati suvel eriliselt heatahtlike ja meie ettevõtmise austavate inimeste poolt väike toetusfond rahvamaja järjepideva tegevuse toetamiseks.

Loodame, et üleskutse leiab veel paljudelt positiivset suhtumist.

Ja olgu ikka teada - Rahva Maja on alati avatud uutele tulijatele, uutele mõtetele, uutele pakkumistele - andke vaid märku ja astuge sisse!

Palju energiat ja tegutsemislusti kõikidele - nii neile, kes maja juba omaks võtnud, kui neile, kes algavast hooajast seda teha kavatsivad.

Kohtumiseni Roela Rahva Maja!

Reet Alavere

Hea on tulla...

...ja olla oma vanas armsas rahvamajas, teades, et siin sind oodatakse, et tuba on alati soe ja puhas.

Kuid ega ta nii väga vana ka ei ole - 45 aastat on kuldne keskiga, aga maja on hästi hooldatud ja hoitud. Värskest remonditud ja värvitud, ehk tehtud korralik *make-up!*

Kui ühel ilusal augustikuul päeval said rahvamajas kokku perekond Alavere, neid oli tulnud Roelast, Saaremaalt, Väike-Maarjast, Islandilt, Helsingist, Tallinnast. Nad kõik teavad, et selles majas kõlab alati muusika, tantsitakse läbi kingataltu, lauldakse kaunimaid laule. Sellest majast on laia ilma saadetud tiptasemel muusikuid, lauljaid, võistlustantsijaid. Ja kõike seda saavutatud läbib väga kaalukalt ikka seesama nimi Alavere.

Seepärast tuldigi mõttele asutada peatselt oma juubeliaastat tähistavale rahvamajale väike toetusfond. Ka kõige tagasihoidlikum panus aitab hoida järjepidevust ja ellu viia nii mõnegi toreda sündmuse, millest taas uutele põlvkondadele jutustada...

Nädal hiljem ühinesid Alavere algatusega ka Roela Kooli 1960. aasta lõpetajad ja panustasid lahkesti oma osa.

Me oleme väga tänulikud ja loodame, et toetajate ring aina laieneb.

Kärt Põllu

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit koostöös **Advokaadibürooga RAAVE** korraldab eraisikutele ja väikeettevõtetele **TASUTA ÕIGUSALASE NÕUSTAMISPÄEVA**

24. septembril Rakvere Rahvamajas (F.R.Kreutzwaldi tn. 2, Rakvere) Registreerimine tel: 60 160 60 või e-posti aadressil: raave@raave.ee Lisainfo www.raave.ee NBI Kohtade arv piiratud.

Kooliaasta algus valla koolides

2.septembril Roela Lasteaed-Põhikoolis kooliaasta alguse aktus kell 8.30, Vinni-Pajusti Gümnaasiumis kell 10.00, Tudu Lasteaed-Põhikoolis kell 12.00. Tudu koolis 2. septembril kell 18.00 lastevanemate koosolek.

Kool algab Vinni valla koolide spordipäevaga

Vinni valla koolide spordipäevad toimuvad sellel aastal Vinni-Pajusti Gümnaasiumi staadionil 5. ja 13. septembril algusega kell 10. 5. septembril võistlevad 2.-5. klassi õpilased, 13.ndal 6.-9.klasside õpilased.

2.-5.klassi õpilased võistlevad 60m jooksus, kaugushüppes, palliviskes ja 400m jooksus. 6.-9. klasside õpilastel on võistluskavas 100m jooks, pallivise (6.-7. klass), kuulitõuge (8.-9. klass), kaugus- või kõrgushüpe.

Võistlusi aitavad läbi viia meie koolide kehalise kasvatusõpetajad ja gümnaasiumi õpilased.

Oma ala parimaid autasustatakse diplomiga ja maistusega, ala võitjat medaliga. Toitlustamine toimub kõigile võistlejatele koolisööklas.

Vinni vallas on suurepärane staadion, siis oleks patt seda mitte aktiivselt kasutada. Head harjutamist kõigile ja kohtumiseni Vinni valla koolide spordipäevadel!

Uno Muruvee

Vinni valla noorsoo- ja sporditööspsialist

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi!

See, kes hinges rõõmu kannab, kunagi ei vanane

90 Aate Pärnamägi
 89 Vilma Tanning
 87 Silva Laur
 87 Sofie Kallas
 86 Helgi-Johanna Karafin
 86 Alide Mägi
 85 Linda Mäits
 85 Meida Inno
 84 Hilda Tisler
 83 Selma Hermsalu
 83 Mathilda Kuslap
 83 Vaike Vasemägi

82 Heino Kaljuveer
 82 Aili Saare
 81 Helja-Hildegard Lauri
 75 Anna Torp
 75 Aili Tarum
 75 Jaan Pöld
 75 Helmi-Leida Toome
 75 Asta Nõlve
 75 Helme Mägi
 70 Anne Kukkk
 70 Jüri Malmberg
 70 Irene Prjadko

Kes ei soovi, et tema sünnikuupäev ja vanus avaldatakse infolehes, palun andke sellest teada vallavalitsusse tel. 325 8665 või 325 8650.

Sündis inimene!

Olge tublid isad-emad, kiüll saab inimene temast...

Tormi Aas - 30. juulil
 Ants Veedla - 28. juulil
 Kevin Renno Olesk - 3. augustil
 Artur Kuusk - 6.augustil
 Kirsika Kukkur - 9. augustil
 Inger Aart - 15. augustil

Õnne emale ja isale, õnne maimekesele!

Auto remont ja rehvivahetus Vinnis
 Tööstuspargi 4. Tel 5783 8999.

Müüa küttepuid Vinnis.
 Tel 5783 8999.

Mälestame lahkunud vallakodanikke

Aeg peatub hetkeks igaviku sillal...

Alise Vaasma 18.08.1928 - 08.08.2013
 Jakob Nõlve 03.11.1929 - 08.08.2013
 Bogdan Gulyanchin 17.06.1951 - 09.08.2013
 Ants Proosaselts 20.11.1936 - 25.08.2013
 Riho Savimaa 05.11.1944 - 23.08.2013

Valimiste KKK

(algus lk 2)

Esimene üksikkandidaat saab numbrit, mis järgneb erakonna kandidaatidele viimaseks antud registreerimisnumbrile.

VALIMISAGITATSIOON JA KÜSTITLUSED

Mällal algab aktiivse valimisagitatsiooni aeg?

16.09.2013 algab aktiivse valimisagitatsiooni aeg, mille jooksul on poliitiline välireklaam keelatud.

Kas valimispäeval on lubatud agitatsioon?

Valimispäeval on aktiivne valimisagitatsioon kõikjal keelatud. Enne valima minekut on soovitatav koguda aegsasti teavet erakondade ja kandidaatide kohta, sest hääletamisruumis agitatsiooni ei toimu.

Kuidas on reguleeritud avaliku arvamuse küsitluste korraldamine?

Avaliku arvamuse küsitluste korraldamine valimiste perioodil ja valimispäeval ei ole keelatud. Samuti ei ole küsitlustulemuste avalikustamise keeldu.

VALIMISTE KORRALDAMINE

Kes korraldab Eestis valimisi?

Valimisi ja rahvahääletust korraldavad valimiskomisjonid. Kohtunikest ja kõrgematest riigiametnikest on moodustatud 7-liikeline Vabariigi Valimiskomisjon. Maakondades juhivad valimiste korraldamist maakonna valimiskomisjonid ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valdades ja linnades valla- ning linna valimiskomisjonid. Otsesed hääletamise korraldajad on valla- ja linnavolikogu poolt moodustatud jaoskonnakomisjonid.

Elektroonilist hääletamist korraldab elektroonilise hääletamise komisjon. Hääletamise läbiviimiseks on Eestis moodustatud üle kuuesaja valimisjaoskonna. Iga valija on rahvastikuregistrijärgse elukoha andmete alusel kinnistatud ühe kindla valimisjaoskonna valijate nimekirja.

Kokkuvõtte Vabariigi Valimiskomisjoni kodulehelt koostanud **vallasekretär Vaive Kors**

Vinni Tammed sai toetust

Vinni Spordiklubil Tammed esitas kevadel Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KYSK) all tegutsevase Kohaliku omavalitsuse programmi taotlusvoorule projekti nimetuse all „Mängud maastikul“. Sooviks oli õuemänguvahendite hankimisega suurendada Vinni-Pajusti staadioni lähimbruses liikumisharrastuslikus kasutuses olevat ala.

Eraldatud toetuse eest ostetud vahendid võimaldavad mängida koroonat, petanki, visata korvpalli, lendavaid taldrükke ja nooli ning heita rõngaid. Korrasime ümbritsevat territooriumi ja paigaldasime prügikaste. Lisaks omafinantseeringule panustas projekti tegevustesse ka Vinni Vallavalitsus. Koostöös Vinni valla ning kasutades siseriiklike fondide rahastamisvõimalusi, investeerime liikumisharrastuslikku tegevusse ka edaspidi.

MTÜ Vinni Spordiklubi Tammed on saadnud eesmärgiks liikumis- või huviharrastusliku tegevuse endale meeldival viisil ja ajal. Täname Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Kohaliku omavalitsuse programmi toetuse eraldamise eest, mille kaasabil on eesmärgi täitmine ka meile meeldiv ja tegutsemistahet andev.

Gustav Saar
 MTÜ Vinni Spordiklubi Tammed juhataja liige

Koduvalla Sõnumid

Väljaandja: Vinni Vallavalitsus
 Tartu mnt 2, 44603 Pajusti.
 Tel 325 8650, e-post: vallavalitsus@vinnivald.ee.
 Toimetaja: Hilje Pakkanen, tel 32 58 657, 5565 9396, e-post: hilje.pakkanen@vinnivald.ee.
 Tasuta. Tiraaž 2100.
 Trükitud trükikojas Trükis.
 Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest. Aitäh kaastööde eest!
 Uus kaastööde saatmise tähtaeg on 12. september.